

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

Ro'yxatga olindi:
№ BD-60811500-1.29
«29» 08 2025-yil

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
professor A.A. Elmurodov
«29» 08 2025-yil

**QORAKO'LCHILIK MAHSULOTLARINI DASTLABKI VA QAYTA
ISHLASH TEXNOLOGIYASI VA STANDARTLASH
ISHCHI O'QUV DASTURI (SILLABUSI)
(sirtqi ta'lim shakli uchun)**

Bilim sohasi: 800000 - Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi: 810000 - Qishloq xo'jaligi
Ta'lim yo'nalishi: 60811500 - Zootexnologiya (qorako'lchilik)

Samarqand –2025 yil

Fanning ishchi o'quv dasturi (sillabusi) 2021-yilda tasdiqlangan o'quv reja va fan dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

S.R.Bazarov - SamDVMChBU "Xususiy zootexniya va yaylov chorvachiligi" kafedrası professori, q.x.f.d.

R.R.Ruzimuradov - SamDVMChBU "Xususiy zootexniya va yaylov chorvachiligi" kafedrası dotsenti, q.x.f.n

Taqrizchilar:

Soatov U.R - ToshDAU "Umumiy zootexniya va veterinariya" kafedrası professor, q.x.f.d.

Sh.Q.Amirov - Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti "Dorivor o'simliklar va oziq-ovqat texnologiyasi" kafedrası professori, qishloq xo'jalik fanlari nomzodi.

Fanning ishchi o'quv-dasturi (sillabusi) "Xususiy zootexniya va yaylov chorvachiligi" kafedrasining 2025-yil 26.08 dagi № 1 - son yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet Kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

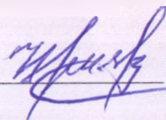
Kafedra mudiri:

R.R. Ro'zimuradov

Fanning ishchi o'quv dasturi (sillabusi) "Chorvachilik va texnologiyalar" fakulteti kengashida muhokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (2025-yil 27.08 № 1 - sonli bayonnoma).

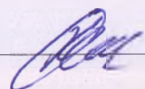
Fakultet kengashi raisi

B.Y. Nuriddinov

Kelishildi:

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

Sh.X. Qurbanov

Fan Sillabusi

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti

Fan to'g'risida ma'lumot

Fan shifri QMDQITS 1804

Fan nomi: Qorako'chilik mahsulotlarini dastlabki va qayta ishlash texnologiyasi va standartlash

Semestr/yil: 10-semestr/2025-2026 o'quv yili

Kafedra: Xususiy zootexniya va yaylov chorvachiligi

Soatlar/kreditlar: 4,0 ECTS (20 auditoriya soati, 100 soat mustaqil ta'lim)

Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Laboratoriya mashg'ulotlari	Mustaqil ta'lim	Jami
10	4	6	100	120

Fan bo'yicha mashg'ulotlarning joylashuvi:

Auditoriya vaqti: dars jadvaliga asosan

Talablar:

Fan uchun mas'ul kafedra: Xususiy zootexniya va yaylov chorvachiligi

Instruktor to'g'risida ma'lumot:

Dotsent., q.x.f.n. Ruzimuradov R.R

Kafedra joylashgan joyi: SamDVMChBU, 6-o'quv binosi, 647-xona

Telefon: +99893-350-01-08 ish telefoni; mobil: +99893-350-01-08

E.mail. rrabbim@mail.ru Ish vaqti: Uchrashuvga ko'ra

I. Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga qorako'chilik mahsulotlari ishlab chiqarishga ixtisoslashgan xo'jaliklarida sifatli va arzon mahsulotlar ishlab chiqarish, ularni dastlabki va qayta ishlash texnologiyalarini o'rgatib, yuqori qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarishni amalga oshirishni o'rgatish hamda ularni amaliyotda tadbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

II. Fanning vazifasi – nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, respublikamizda va rivojlangan mamlakatlarda qorako'chilik mahsulotlari ishlab chiqarishning holati, rivojlantirish istiqbollari, qorako'l qo'ylarining mahsuldorligi va ularga ta'sir etuvchi omillar, ularga dastlabki va qayta ishlov berish jarayonlarini o'rgatish, ularni saqlash, sertifikatlash bo'yicha ko'nikmalar hosil qilishdan iborat.

III. Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- qorako'l qo'ylarining xalq xo'jaligidagi ahamiyati, qorako'chilik mahsulotlari ishlab chiqarish tartibi, qorako'l xomashyosiga dastlabki va sanoat

ishlovi berish, qorako'lichilik mahsulotlariga amal qiladigan andozalar *haqida tasavvurga ega bo'lishi*;

- qorako'lichilik mahsulotlarini qabul qilish, qorako'l xomashyolarini baholash, qorako'l terilarini sifatini bilish, qorako'l terilarini saqlash va tashishni tashkil qilish, ularga amal qiladigan andozalarni qullay bilish *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*;

- qorako'lichilik mahsulotlariga amal qiladigan davlat andoza talablarini, ularni saqlash, dastlabki va sanoat ishlov berish, standartlashtirish asoslarini bo'yicha *malakasiga ega bo'lishi kerak*.

IV. O'qitish usullari:

Fanni o'qitish jarayonida zamonaviy uslublardan foydalanish, sohadagi muammolarni ta'limning ommaviy shakllari bilan bog'lab, talabalarning nazariy bilimlarini amaliy mashg'ulotlar orqali mustahkamlab borish lozim. O'quv materiallarini talabalar tomonidan unumli o'zlashtirish uchun ko'rgazmali qurollar o'qitishning texnik vositalari, qorako'l teri tovarshunosligi bo'yicha chop etilgan ma'ruza matnlaridan keng foydalanish, talaba bilimini baholash tizimini joriy etish. Ma'ruza mashg'ulotlarida ilg'or pedagogik texnologiyalar foydalaniladi.

"Qorako'lichilik mahsulotlarini dastlabki va qayta ishlash texnologiyasi va standartlash" kursini loyihalashtirishda quyidagi asosiy konseptual yondoshuvlardan foydalaniladi:

- Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim.
- Tizimli yondoshuv.
- Faoliyatga yo'naltirilgan yondoshuv.
- Dialogik yondoshuv.
- Hamkorlikdagi ta'limni tashkil etish.
- Muammoli ta'lim.

V. Fanning tarkibiy tuzilishi:

5.1. "Qorako'lichilik mahsulotlarini dastlabki va qayta ishlash texnologiyasi va standartlash" fanidan rejalashtirilgan ma'ruza mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasi

Ma'ruza mashg'ulotlarining:			
№	mavzulari	rejasi	soat
I-modul. Kirish. Fanning ahamiyati, maqsadi, vazifasi			
1.1	Qorako'lichilik mahsulotlarini ishlab chiqarish, saqlash, qayta ishlash texnologiyasi va	1.1.1. Fanning ahamiyati, maqsadi, vazifasi va kishilik jamiyatida tutgan o'rni. 1.1.2. Fanning maqsad va vazifalari, boshqa fanlar bilan aloqadorligi.	2

VIII. Baholash

Talabalarning fanlarni o'zlashtirishi 5 ballik tizimda baholanadi.

5 (a'lo) baho:

- Xulosa va qaror qabul qilish;
- Ijodiy fikrlar olish;
- Mustaqil mushohada yurita olish;
- Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
- Mohiyatini tushunish;
- Bilish, aytib berish;
- Tasavvurga ega bo'lish;

4 (yaxshi) baho:

- Mustaqil mushohada yurita olish;
- Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
- Mohiyatini tushunish;
- Bilish, aytib berish;
- Tasavvurga ega bo'lish;

3 (qoniqarli) baho:

- Mohiyatini tushunish;
- Bilish, aytib berish;
- Tasavvurga ega bo'lish;

2 (qoniqarsiz) baho:

- Dasturni o'zlashtirmaganlik;
- Fanning mohiyatini bilmaslik;
- Aniq tasavvurga ega bo'lmaslik;
- Mustaqil fikrlay olmaslik.

17	Qorako'Ichilik mahsulotlarini tashish tartibi	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	4
Jami:			100

VII. Adabiyotlar

Asosiy adabiyotlar

1.S.B.Sattorov, R.R.Ro'zimuridov, D.T.Rizayeva, O.S.Boymatov "Qorako'Ichilik asoslari" O'quv qo'llanma. Toshkent 2023.

2.Ro'zimuratov R.X., Ro'zimuradov R.R., Yaxyayev B.S. Qorako'l teri tovarshunosligi. Darslik. Toshkent, "Mehribon poligraf servis" nashriyoti, 2015 yil.

3.Xolmirzaev D, Yunusov X.B Chorvachilik mahsulotlarini dastlabki va qayta ishlash texnologiyasi va standartlash. Darslik. Toshkent.2023 yil.

Qo'shimcha adabiyotlar

4.Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 52 bet.

5.Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 36 bet.

6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022. – 416 bet.

7.Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohatlar yo'lini qat'iy davom ettiramiz. 6-jild. Toshkent: "O'zbekiston", 2023. – 398-bet.

8.Mirziyoyev Sh.M. Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston. Toshkent: "O'zbekiston", 2024. – 481 bet.

9.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.

10.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.

Axborot manbalari

11. [www. Ziyo.net.uz](http://www.Ziyo.net.uz).

12. www.veterinariya.medsinasi.uz

13. www.lex.uz

	standartlashning xalq xo'jaligidagi ahamiyati	1.1.3. Qorako'Ichilik mahsulotlarini ishlab chiqarish, saqlash, qayta ishlash texnologiyasi va standartlash haqida tushuncha.	
2-modul. Qorako'Ichilik mahsulotlari va xususiyatlari			
2.1	Qorako'l qo'yining jun mahsuloti, uni olish, saqlash, ishlov berish texnologiyasi	2.1.1.Qorako'l junining ahamiyati, tuzilishi, turi, xili, rangi. 2.1.2. Junning fizik-texnik xususiyatlari va ularni aniqlash. Junning kimyoviy xususiyatlari. 2.1.3.Jun nuqsonlari va ular bilan kurashish.	2
2.2	Qorako'l qo'yining sut mahsuloti	2.2.1. Qorako'l qo'yi sutining ahamiyati, tarkibi (yog'i, oqsil, qand va mineral moddalar), sog'ib olish, saqlash, qayta ishlash, oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish. 2.2.2. Sutdan pishloq, ayron, qaymoq tayyorlash texnologiyasi. 2.2.3.Qo'y sutining kimyoviy xususiyatlarini aniqlash uslubiyati.	2
2.3	Qorako'l qo'yining go'sht mahsuloti	2.3.1. Qorako'l go'shtining ahamiyati, tarkibi, uni olish, saqlash, qayta ishlash, ishlatish. 2.3.2. Go'sht mahsulotlari (so'yim oldi tirik vazni, so'yim vazni, so'yim chiqimi) va ularni aniqlash usullari. 2.3.3. Go'sht mahsulotlarini standartlashtirish.	2
3-modul. Qorako'Ichilik mahsulotlarini standartlashtirish			
3.1	Qorako'Ichilik mahsulotlarini standartlashtirish	3.1.1. Qorako'l terisiga amal qiladigan davlat standartlari va mazmuni. 3.1.2. Jun mahsulotlariga amal qiladigan davlat standartlari va mazmuni. 3.1.3.Qo'y go'shtiga amal qiladigan davlat standartlari va mazmuni. 3.1.4.Shirdonga amal qiladigan davlat standartlari. 3.1.5. Sutga amal qiladigan davlat standartlari va mohiyati.	2

Jami:			10

5.2. “Qorako‘lchilik mahsulotlarini dastlabki va qayta ishlash texnologiyasi va standartlash” fanidan rejalashtirilgan amaliy mashg‘ulotlarining kalendar tematik rejasi

Amaliy mashg‘ulotlarning:			
№	mavzulari	rejasi	soat
1.	Qo‘zilarni suyish va terisiga birlamchi ishlov berish	1.1. Qo‘zilarni suyish va terisiga birlamchi ishlov berish tartibi bilan tanishish	2
2.	Standartlarni tasnifi va ularni mohiyati	2.1. Standartlarni tasnifi va ularni mohiyatini o‘rganish	2
Jami:			4

5.3. “Qorako‘lchilik mahsulotlarini dastlabki va qayta ishlash texnologiyasi va standartlash” fanidan rejalashtirilgan laboratoriya mashg‘ulotlarining kalendar tematik rejasi

Laboratoriya mashg‘ulotlari:			
№	mavzulari	rejasi	soat
1.	Junni hususiyatlarini o‘rganish	1.1. Junni hususiyatlarini o‘rganish	2
2.	Go‘shetni kimyoviy tarkibini aniqlash	2.1. Go‘shetni kimyoviy tarkibini aniqlash	2
3.	Sutni kimyoviy tarkibini aniqlash	3.1. Sutni kimyoviy tarkibini aniqlash	2
Jami:			6

VI. “Qorako‘lchilik mahsulotlarini dastlabki va qayta ishlash texnologiyasi va standartlash” fanidan rejalashtirilgan talabalar mustaqil ta’limining kalendar tematik rejasi

№	Mustaqil ta’lim mavzulari	Amalga oshirish mexanizmi	Hajmi (soatda)
1	Qorako‘l xomashyosi davlat andozasi	Taqdimot tayyorlab individual topshirish	6
2	Jun davlat andozasi	Taqdimot tayyorlab individual topshirish	6
3	Go‘shet davlat andozasi	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	6
4	Qo‘zilarni suyish va terisiga birlamchi ishlov berish	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	6
5	Suyishga mo‘ljallangan hayvonlarni tashish tartibi bilan tanishish	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	6
6	Standartlarni tasnifi va ularni mohiyati	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	6
7	Qorako‘l teri xomashyosi va andozasi bilan tanishish	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	6
8	Junni hususiyatlarini o‘rganish.	Taqdimot tayyorlab individual topshirish	6
9	Go‘shetni kimyoviy tarkibini aniqlash	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	6
10	Go‘shet mahsulotlarini konservalash	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	6
11	Sutni kimyoviy tarkibini aniqlash	Taqdimot tayyorlab individual topshirish	6
12	Oshlangan qorako‘l terilarini xususiyatlarini o‘rganish	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	6
13	Iylan qorako‘l teri xususiyatlarini o‘rganish	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	6
14	Shirdon xususiyatlari va andozasi bilan tanishish	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	6
15	Jun mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash tartibi	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	6
16	Halqaro standartlar bilan tanishish	Adabiyotlardan konspekt qilib referat yozish	6